

تب خونریزی دهنده کریمه کنگو

تب خونریزی دهنده کنگو کریمه (Crimean-Congo hemorrhagic fever) از حیوان به انسان و از حیوان به حیوان سرایت می کند.

این بیماری در سال ۱۹۴۴ در کریمه شناخته شد. این بیماری در آفریقا، اروپا و آسیای بومی شده است.

در طی سال ۲۰۰۱؛ این بیماری در کوزوو، آلبانی، ایران، پاکستان و آفریقای جنوبی دیده شده است.

این بیماری یک بیماری خطرناک و کشنده است.

علت بیماری

عامل این بیماری یک ویروس است. این ویروس ممکن است طیف وسیعی از حیوانات اهلی و وحشی را آلوده کند. بسیاری از پرندگان به عفونت مقاوم هستند، اما شترمرغ نسبت به این ویروس حساس است.

توسط گزش کنه های آلوده، حیوانات به تب کنگو کریمه مبتلا می شوند.

مهمترین منبع این ویروس، کنه آلوده در بدن مهره داران می باشد.

حیوانات نشخوار کننده از قبیل: گاو، گوسفند و بز بعد از آلوده شدن، به مدت یک هفته این ویروس را در بدنشان دارند.

افراد در معرض خطر

افراد درگیر با صنعت دام مانند: دامداران، کشاورزان، کارگران کشتارگاه، شکارچیان و دامپزشکان .

کارکنان بخش بهداشت و درمان در مناطقی که این بیماری وجود دارد.

طول دوره بیماری

مدت بیماری به نوع ویروس بستگی دارد.

اگر از طریق نیش زدن کنه آلوده، مبتلا شده باشید، دوره نهفتگی (کمون) این بیماری ۱ تا ۳ روز است و گاهی تا ۹ روز هم دیده شده است.

اگر از طریق تماس با خون و یا گوشت آلوده حیوان، به این بیماری مبتلا شده باشید، دوره نهفتگی (کمون) آن ۵ تا ۶ روز و حداکثر ۱۳ روز خواهد بود.

آزمایش خونی که نشان دهنده تعداد کم پلاکت و گلبول های سفید و همینطور عملکرد غیرطبیعی کبد باشد، مشخص می کند که این بیماری را دارید
علائم

شروع علائم ناگهانی است و همراه با تب بالا، درد عضلات، سرگیجه، درد و سفتی گردن، کمردرد، سردرد، حساسیت به نور (ترس از نور)، عرق گرم و لرز می باشد.

ممکن است در اوایل تهوع، استفراغ و گلودرد همراه با اسهال و دل درد داشته باشید.

در چند روز بعد؛ نوسانات خلقی، گیجی و پرخاشگری ظهور می کند.

بعد از ۲ تا ۴ روز، بیمار احساس خواب آلودگی، افسردگی و رخوت و درد و بزرگی شکم می کند.

سایر علائم بالینی عبارتند از :

تاکی کاردی (ضربان قلب سریع)

بزرگ شدن غدد لنفاوی

بثورات پوستی به نام پتشی که ناشی از خونریزی در داخل پوست و مخاط دهان و گلو می باشد.

ممکن است خونریزی در روده رخ دهد که موجب خونی شدن مدفوع گردد.

هماچوری (خون در ادرار)

خون دماغ شدن

خونریزی لثه ها

خون ریزی عضلات

کبود شدن پوست

این خونریزی به علت کمبود پلاکت های خون رخ می دهد.

معمولا شواهدی از بیماری هپاتیت و یرقان نیز ممکن است دیده شود.

این بیماری ممکن است بعد از ۵ روز کبد و کلیه را درگیر کند و نارسایی ریوی را بوجود آورد.

بیشتر مرگ ها در اثر این بیماری، در هفته دوم بیماری رخ می دهد.

به طور کلی بیمارانی که بهبود می یابند، از روز نهم و دهم مشخص می شوند.

راه های آلوده شدن انسان به بیماری

-گزش کنه آلوده

-له کردن کنه آلوده: در اثر این له کردن، مایع کنه وارد بریدگی ها و یا خراش های پوست می گردد و یا بر روی غشاهای مخاطی قرار می گیرد.

-پوست و یا غشاهای مخاطی که در معرض خون حیوانات آلوده قرار گیرند.

-تماس با خون آلوده از طریق کشتارگاه، شاخ حیوان را کندن، غده مردانگی حیوان را برداشتن، واکسن زدن به حیوان، برش گوش برای تشخیص هویت و یا چیزی را به گوش حیوان وصل کردن و موجب خون آمدن گوش حیوان شدن.

توجه کنید گوشتی که از کشتارگاه مناسب و با مهر دامپزشکی بیرون می آید و پخته می شود، این ویروس را ندارد .

-افرادی که در حومه شهر زندگی می کنند.

-افرادی که به مناطق روستایی برای شکار و یا کوهنوردی می روند.

راه های تشخیص بیماری

تشخیص در افراد مبتلا به بیماری کشنده و یا افرادی که در چند روز اول بیماری به سر می برند، سخت است.

تشخیص بوسیله، یافتن ویروس در خون و یا بافت مشخص می شود.

این ویروس ممکن است در ۵ روز اول بیماری، از خون و یا بافت جدا شده و در نتیجه برای تشخیص، کشت سلولی لازم می شود .

در روز ششم بیماری، آنتی بادی ها در سرم خون مشخص می شود.

آزمایش خونی که نشان دهنده تعداد کم پلاکت و گلبول های سفید و همینطور عملکرد غیرطبیعی کبد باشد، مشخص می کند که این بیماری را دارید.

بیماری های مشابه با تب کنگو کریمه

-تب بر اثر گزش ساس : در محل گزش ساس، یک مرکز سیاه وجود دارد که اطراف آن محل، ملتهب و بزرگ شده است. گره های لنفاوی در آن منطقه حساس شده اند. علائم آن ۷ تا ۱۰ روز بعد از گزش، شروع می شود. ۳ تا ۵ روز پس از علائم اولیه، سردرد بسیار شدید و بثورات پوستی در کف دست و کف پا شروع می شود.

-عفونت باکتریایی خون : یکی از مهم ترین عفونت های خونی، بیماری مننژیت است. این عفونت بیشتر از چند ساعت طول می کشد تا فرد را به سوی مرگ بکشاند. علائم آن شامل: سردرد، تب، استفراغ و بثورات پتشی بر روی باسن که به سرعت کبود می شوند.

-مالاریا و عفونت کبد (هیپاتیت) باید بررسی شوند.

-اگر فرد به مناطقی که این بیماری وجود دارد، سفر کند، باید دیگر تب های ویروسی خونریزی دهنده نیز بررسی شوند، از قبیل: تب ابولا، Lassa و ماربورگ.

-بیماری لوسمی و مسموم شدن با سم های محیطی و نیش مار نیز خونریزی می دهد .

هنگامی که بیمار در بیمارستان بستری می شود، خطر انتشار این عفونت وجود دارد و باید افراد مبتلا از بقیه جدا شوند

راه های درمان

-جایگزین کردن خون آلوده با خون سالم

-مصرف داروهای ضد ویروسی

-مایعات بدن را متعادل کردن

-اختلالات الکترولیتی را از بین بردن

-اکسیژن درمانی

پیشگیری

-استفاده از مواد شیمیایی برای کشتن کنه ها

-در فصل بهار و پاییز، کنه ها فعال هستند و باید بیشتر مراقب بود.

-در مناطقی که تعداد کنه ها زیاد است، باید از رفتن به این مناطق خودداری کرد.

-افرادی که با حیوانات اهلی سروکار دارند، اقدامات محافظتی را باید رعایت کنند. این اقدامات عبارتند از: استفاده از مواد دافع حشرات بر پوست مانند DEET: و بر البسه مانند: پرمترین و پوشیدن دستکش و دیگر لباس های محافظت کننده برای جلوگیری از تماس با خون یا گوشت آلوده حیوانات.

-از تماس با خون و یا گوشت آلوده به این ویروس باید خودداری کنید.

-هنگامی که بیمار در بیمارستان بستری می شود، خطر انتشار این عفونت وجود دارد و باید افراد مبتلا از بقیه جدا شوند.

-برای معاینه فرد مبتلا به این بیماری باید از دستکش، روپوش، ماسک و عینک مخصوص استفاده کرد و مدت ۱۴ روز پس از تماس با فرد آلوده باید تحت نظر بود.

-بر اساس قوانین دامپزشکی، ۱۴ روز قبل از کشتار شترمرغ، این حیوان را باید با حشره کش علیه کنه درمان کرد. مقررات مشابه برای دام ها نیز وجود دارد.

مریم سجادیپور

بخش سلامت تبیان